

Pöytäkirja 2/2022

23.3.2022

Hankenumero:
VM212:00/2018

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke

Laajennettu järjestöryhmä

Aika Torstai 3.3.2022 klo 13.06–14.42

Paikka Teams-kokous

Läsnä Puheenjohtaja Niklas Wilhelmsson, OM
Varapuheenjohtaja Tuula Lybeck, VM – 5

Jäsenet
Caj Lövegren, VNK
~~Tiina Kajakoski, UM~~
Sarianne Palmula, UM
~~Artsi Alanne, SM~~
~~Petri Saarukka, PLM~~
Emma Taipale, OKM
Sanna Tykkyläinen, MMM
Sara Vänttinen, LVM
~~Eeva-Liisa Kolta-Sarkanen, TEM~~
Hanna Heinonen, STM
~~Anu Häkli, YM~~

Sihteeri Mikko Lehtonen, VM

Pysyvät asiantuntijat
Marita Virtanen, VM – 5
Maria Wakeham-Hartonen, OM

Kutsutut asiantuntijat
Maria Silvennoinen, KULTA
Sari Aalto-Matturi, SOSTE
Minna Mäenpää, Hippos – 5
Juuso Luomala, Allianssi
Perttu Pajukoski, Olympiakomitea
Lea Ryyänen-Karjalainen, TSV
Outi Hannula, FINGO – 5
Elina Helmanen, ETNO
Elina Pajula, verkostojärjestöjen neuvottelukunta
Esa Aunola, Kansalaisareena
Viveca Hagmark, Förbundsarenan

Jakelu Laajennettu järjestöryhmä
Hankeikkuna (VAHVA)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Kokouksessa käsiteltävät asiat

1 KOKOUKSEN AVAAMINEN.....	3
2 KOKOUKSEN ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN.....	3
3 EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN	3
4 YLEISAVUSTUKSEN HAKEMISESSA KÄYTETTÄVÄN LOMAKKEEN MÄÄRITTELY	3
5 JÄRJESTÖJEN AUTONOMIA VALTIONAVUSTUSTOIMINNASSA.....	4
6 JÄRJESTÖJEN VARAINHANKINNAN KEHITTÄMINEN	4
7 ARVIOINTIPERUSTEIDEN JA -KRITEREIDEN VALMISTELUN JATKAMINEN	5
8 MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT	5
9 TIEDOKSI.....	5
10 SEURAAVAN KOKOUKSEN ALUSTAVA ASIALISTA	5
11 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	5

1 KOKOUKSEN AVAAMINEN

Järjestötyöryhmän puheenjohtaja Niklas Wilhelmsson avasi kokouksen torstaina 3.3.2022 klo 13.06.

Todettiin kokouksen läsnäolijat.

2 KOKOUKSEN ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINEN

Päätös Laajennetun järjestötyöryhmän esityslista hyväksyttiin.

3 EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Laajennetun järjestötyöryhmän kokous 1/2022 järjestettiin keskiviikkona 9.2.2022.

Päätös Laajennetun järjestötyöryhmän 1/2022 pöytäkirja hyväksyttiin ja se julkaistiin hankeikkunassa.

Liite 1 Laajennetun järjestötyöryhmän 1/2022 pöytäkirja

4 YLEISAVUSTUKSEN HAKEMISESSA KÄYTETTÄVÄN LOMAKKEEN MÄÄRITTELY

Virkahenkilöt osallistuvat kolmeen työpajaan, joiden tavoitteena on tuottaa järjestöille tarkoitettujen yleisavustusten hakemisessa käytettävän, uuden toimintamallin mukaisen, hakemuslomakkeen prototyyppiä tarkastelua ja testausta varten. Työpajoissa keskitytään taloutta koskeviin tietoihin. Työpajat perustuvat ketterään kehittämiseen ja tukevat toiminnallista määrittelytyötä valtionavustushankkeessa.

Työpaja 1: Tiedonkeruu 17.2.2022

Työpaja 2: Lomakkeen määrittely 24.2.2022

Työpaja 3: Lomakkeen arviointi 17.3.2022

Järjestötyöryhmä sai tiedoksi kahden ensimmäisen työpajan yhteenvedot ja keskusteli, miten järjestöt osallistuvat hakemuslomakkeen prototyypin kehittämiseen.

Liite 2 Yhteenveto työpajoista

Päätös Yleisavustuksen hakemisessa käytettävän lomakkeen määrittelystä ja taloutta koskevista tiedoista käyty keskustelu merkittiin tiedoksi.

Järjestöjen edustajat voivat osallistua vapaaehtoiseen ja vapaamuotoiseen keskusteluun aiheesta 8. maaliskuuta klo 11.00–12.00. Laajennettu järjestötyöryhmä käsittelee työpajojen tuotosta eli rautalankamalleja kokouksessaan 23. maaliskuuta ja ottaa niihin kantaa yleisellä tasolla. Toiminnallisessa määrittelyssä luodaan edellytyksiä hakemuslomakkeiden tekemiseksi. Rautalankamalleja koetellaan säännöllisesti toiminnallisessa määrittelyssä valtionapuviranomaisten kanssa. Toiminnallisessa määrittelyssä hyödynnetään myös käyttäjätutkimuksia.

Työpajojen havaintojen ja tulosten perusteella todettiin, että eroja on esimerkiksi siinä, miten valtionapuviranomaiset tarkastelevat järjestöjen toiminnan kustannuksia. Toinen eroavaisuus liittyy varallisuusarviointiin, ja järjestötyöryhmän on sovittava, jatkaako se keskustelua aiheesta yhdenmukaisia arviointiperusteita ja -kriteereitä valmistellessaan.

Keskustelussa muistutettiin, miten tärkeää on ottaa käyttöön yhteisiä käsitteitä ja viitattiin valtionapuviranomaisten avustusehtoihin, jotka vaikuttavat hakemus- ja selvityslomakkeiden määrittelyyn. Lomakkeen määrittelyssä ei oteta kantaa avustusehtoihin.

5 JÄRJESTÖJEN AUTONOMIA VALTIONAVUSTUSTOIMINNASSA

Rahapelitoiminnan tuottoa koskevan rahoitusmallin valmistelun jatkamiseksi valtionavustushankkeelle on määritelty tehtävä, joka koskee yhdistysautonomiaa säädösvalmistelussa.

Jatkovalmistelussa selvitetään kattavasti järjestöjen autonomian toteutuminen uuden rahoitusmallin lainsäädäntökehikossa.

Järjestötyöryhmälle valmisteltiin työsuunnitelmaluonnos, jossa tarkastellaan tiiviisti yhdistysautonomian käsitettä ja kansalaisyhteiskuntakehitystä sekä ehdotetaan, miten tehtävä toteutettaisiin valtionavustushankkeessa.

Päätös Yhdistysautonomiasta ja työsuunnitelmaluonnoksesta käyty keskustelu merkittiin tiedoksi.

Liite 3 Järjestöjen autonomia valtionavustustoiminnassa -työsuunnitelma

Sovittiin, että kohdennettu työsuunnitelma käsitellään laajennetussa järjestötyöryhmässä 23. maaliskuuta. Siinä tarkastellaan yhdistysautonomiaa tehtävänannon mukaisesti säädösvalmistelussa ja valtionavustustoiminnassa ja sen kehittämisessä. Tunnistettiin, että rahoitusmallin valmistelun jatkaminen vaikuttaa aikatauluun ja työsuunnitteluun. Yhdistysautonomiaa ja siihen liittyviä asioita käsitellään myös kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnassa, joka asetettiin hiljattain uudeksi nelivuotiskaudeksi.

Valmistelussa on kiinnitettävä huomiota, miten valtionavustustoiminnan kehittäminen vaikuttaa järjestöihin ja yhdistysautonomiaan. Yhtenä tarkastelukulmana ovat valtionapuviranomaisen toimintatavat. Yhdistysautonomian kannalta ongelmalliseksi koettiin muun muassa raportoinnin yksityiskohtaisuus ja mittareiden ohjausvaikutukset, valtionavustusten sirpaleinen kohdentaminen, yleisavustuksen käytön yksityiskohtaiset ehdot sekä erilaiset netotuskäytännöt. Osallisuusrakenteiden vahvistaminen ja ohjaavan byrokratian vähentäminen sekä yhteiskuntavaikuttaminen tunnistettiin keinoiksi vahvistaa yhdistysautonomiaa.

Työryhmän jäseniä rohkaistiin kommentoimaan luonnosta uudistettavasta lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeesta lausuntopalvelussa.

6 JÄRJESTÖJEN VARAINHANKINNAN KEHITTÄMINEN

Rahapelitoiminnan tuottoa koskevan rahoitusmallin valmistelun jatkamiseksi valtionavustushankkeelle on määritelty tehtävä, joka koskee järjestöjen varainhankinnan kehittämistä. Aiheesta on kirjaus myös pääministeri Sannan Marinin hallituksen ohjelmassa (2019).

Jatkovalmistelussa kootaan järjestöjen omien varainhankintamallien kehittämisestä toimenpide-esitys.

Järjestötyöryhmälle valmisteltiin työsuunnitelmaluonnos, jossa tarkastellaan tiiviisti järjestöjen varainhankintaa ja taloudellisia toimintaedellytyksiä sekä niiden kehittämistä. Työsuunnitelmaluonnoksessa ehdotetaan, miten tehtävä toteutettaisiin valtionavustushankkeessa.

Päätös Järjestöjen varainhankinnan kehittämisestä ja työsuunnitelmaluonnoksesta käyty keskustelu merkittiin tiedoksi.

Liite 4 Järjestöjen varainhankinnan kehittäminen -työsuunnitelma

Sovittiin, että kohdennettu työsuunnitelma käsitellään laajennetussa järjestötyöryhmässä 23. maaliskuuta. Tunnistettiin, että rahoitusmallin valmistelun jatkaminen vaikuttaa aikatauluun ja työsuunnitteluun.

Selvitys on rajattava valtionavustustoimintaan, jolloin on olennaista kysyä, mitä valtionapuviranomainen ajattelee varainhankinnan tuotosta myöntäessään valtionavustuksia ja miten valtionapuviranomainen mahdollistaa varainhankinnan kehittämisen. On olennaista selvittää, voidaanko valtionavustuksin rahoittaa järjestöjen varainhankinnan kehittämistä. Selvityksessä on otettava huomioon valtionavustuslaki ja avustuspäätökset ja -ehdot.

7 ARVIOINTIPERUSTEIDEN JA -KRITEEREIDEN VALMISTELUN JATKAMINEN

Järjestöryhmä on tarkastellut järjestöjen toiminnan arviointiperusteiden ja -kriteereiden kehittämistä ja yhdenmukaistamista. Asiaa tarkastellaan seuraavaksi valtioneuvoston ja digitaalisten palveluiden kehittämisen näkökulmasta.

Valtioneuvostonhankkeessa laaditaan erikseen aikataulu toiminnallisen määrittelyn vaatimalle sisällölliselle valmistelulle. Tarkoituksena on tunnistaa, mitkä arviointiperusteisiin ja -kriteereihin liittyvät asiat on oltava milloinkin valmiina, jotta digitaaliset palvelut toimivat halutusti.

Järjestöryhmä keskustelee valtioneuvoston ja digitaalisten palveluiden kehittämisestä seuraavassa kokouksessaan.

Päätös Valmistelun jatkamisesta käyty keskustelu merkittiin tiedoksi.

Todettiin, että järjestöjen autonomia valtioneuvoston toiminnassa ja järjestöjen varainhankinnan kehittäminen ovat kiireellisempiä tehtäviä kuin arviointiperusteiden ja -kriteereiden tarkastelu, joten niitä priorisoidaan rahoitusmallin uudistamisen tarpeiden mukaisesti keväällä. (Laajennetun) järjestöryhmän jäseniä rohkaistiin olemaan yhteydessä valmistelusta omalla hallinnonalallaan ja jakamaan tietoa aiheesta.

Sovittiin, että arviointiperusteita ja -kriteereitä tarkastellaan seuraavaksi valtioneuvoston uudistamisen näkökulmasta ideariihimäisesti.

8 MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Muita esille tulevia asioita ei ollut.

9 TIEDOKSI

Päätös Seuraavat asiat merkittiin tiedoksi.

- Etnisten suhteiden neuvottelukunnan työpajan 28.2.2022 yhteenveto
- Nuorisolain uudistaminen ja [lausuntopyyntö](#) (opetus- ja kulttuuriministeriö)
- Lainvalmistelun vaikutustenarviointiohjetta uudistetaan ja [lausuntopyyntö](#) (oikeusministeriö)
- Sosiaali- ja terveysministeriö on aloittanut [rahoituslain valmistelun](#)
- Seuraava [kansalaisjärjestöakatemia](#) järjestetään 30. maaliskuuta 2022
- [Vapaa! – Frii! -hankkeen](#) väliraportti julkaistaan keväällä

10 SEURAAVAN KOKOUKSEN ALUSTAVA ASIALISTA

Päätös Puheenjohtaja esitteli seuraavan kokouksen alustavan asialistan.

Seuraava järjestöryhmän, virkahenkilöt kokous 23. maaliskuuta muutettiin laajennetun järjestöryhmän kokoukseksi. Järjestöjen edustajille lähetetään kalenterikutsut.

Kokouksessa käsitellään yleisavustuksen hakemisessa käytettävän lomakkeen prototyyppiä taloutta koskevien tietojen osalta ja keskustellaan arviointiperusteista ja -kriteereistä valtioneuvoston näkökulmasta. Järjestöryhmä saa katsauksen, miten järjestöjen autonomiaa valtioneuvoston toiminnassa ja järjestöjen varainhankinnan kehittämistä koskevaa valmistelua jatketaan.

11 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.42.